

11.1.2018

STM127:00/2017

Sosiaali- ja terveysalan tietojen toissijaisen käytön käyttö lupaviranomaisen toiminnan valmistelun ja käynnistämisen väliaikaisen ohjausryhmän asettaminen

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään asettanut ohjausryhmän sosiaali- ja terveysalan tietojen toissijaisen käytön lupaviranomaisen toiminnan käynnistämisen ja sen palvelujen kehittämisen tueksi.

Toimikausi

1.1.2018 - 30.8.2018, kuitenkin siihen saakka kun varsinainen ohjausryhmä aloittaa toimintansa.

Tausta

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen turvallista hyödyntämistä mahdollistavaa lainsäädäntöä ja sen toimeenpanoa kehitetään Juha Sipilän hallitusohjelman mukaisesti: edistetään digitalisaatiota, puretaan normeja sekä luodaan edellytyksiä digitaaliselle liiketoiminnalle. Hallituksen esitys sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä siihen liittyvistä laeista on annettu eduskunnalle lokakuussa 2017.

Lakiesitys (HE 159/2017) perustaa ajatukselle, että Suomessa yksilöstä kerätty hyvinvointidata, kuten potilas- ja elintapatiedot tai hyvinvointirannekkeilla koottu tieto on hajallaan eri järjestelmissä ja sitä on vaikea hyödyntää. Rekisterit sisältävät usein päällekkäistä tietoa. Kansainvälisesti ainutlaatuiset tietovarannot tullaan lain myötä valjastamaan laajempaan hyötykäyttöön. Näin voidaan tuottaa entistä laadukkaampia sosiaalipalveluja ja terveydenhuoltoa sekä luoda merkittäviä mahdollisuuksia liiketoiminnalle, tutkimukselle ja uudelle kasvulle. Samalla se mahdollistaa houkuttelevan terveys- ja hyvinvointialan tutkimus- ja kehitysympäristön rakentumisen.

Tavoitteena on luoda edellytyksiä terveys- ja hyvinvointitietoon perustuvan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan lisäämiselle ja sitä kautta Suomen kilpailukyvyyn kasvattamiselle ja yritysten Suomeen kohdistuvien tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (T&K&I) investointien kasvulle. Uusilla säädöksillä luodaan myös edellytyksiä sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistuksessa, arvioinnissa ja seurannassa välttämättömälle tietojohdantiselle.

Lakiesityksessä esitetään sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä kansallisen lupaviranomaisen perustamista THL:n yhteyteen. Perustettava uusi Lupaviranomainen vastaisi keskitetysti useista sote-tietojen toissijaisen hyödyntämisen palveluista muiden viranomaisten ja organisaatioiden puolesta. Sote-tietoja hallinnoivat rekisterinpitäjät osallistuvat lupaviranomaisen ohjausrakenteeseen.

Sitran Isaacus-hanke on kehittänyt tapoja koota ja jakaa hyvinvointidataa yhdeltä luukulta kehittämällä mm. palvelun esituotantohankkeita vuosien 2016-17 aikana yhdessä eri rekisterinpitäjien kanssa. Sitra on sitoutunut tukemaan toiminnan lupaviranomaisen palvelun käynnistämistä hanketoimiston perustamisella ja sen tarvitsemilla resursseilla.

Tavoite

Tavoitteena on ohjata ja tukea käyttölupaviranomaisen toiminnan käynnistämistä sekä tukea Isaacus-hankkeessa kehitettyjen tulosten siirtoa tuotantoon ja käyttöönottoon. Samalla ohjausryhmä kehittää rekisterinpitäjien välistä yhteistyötä sekä varmistaa keskeisten sidosryhmien osallistumisen palvelujen kehittämiseen.

Tehtävä

Ohjausryhmän tehtävänä on toimia yllä asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja

- ohjata THL:n ja STM:n yhteyteen perustettavan hanketoimiston toimintaa
- valmistella ja käsitellä lupaviranomaisen toiminnan käynnistämiseen liittyviä resurssiehdotuksia ja sekä tulossopimukseen ja tulosohjaukseen liittyviä asioita
- käsitellä ja linjata uusien projektien valmistelua ja käynnistämistä
- vahvistaa perustettavien projektien toimeksiannot hankejohtajan esityksestä
- päättää toimijoiden osallistumisesta ja panoksista perustettavissa projekteissa
- seurata projektien etenemistä ja ohjata projektien ehdotusten toimeenpanoa
- varmistaa, että lupaviranomaisen siirtymäsäännöksiin liittyvät palvelut ovat realistisessa aikataulussa ja resursoitu riittävästi
- kehittää rekisterinpitäjien yhteistyötä, pelisääntöjä ja toiminnassa tarvittavaa yhteistyörakennetta
- varmistaa keskeisten käyttäjien ja sidosryhmien osallistuminen toiminnan ja palvelujen kehittämiseen

Työskentely

Ohjausryhmällä on oikeus perustaa alatyöryhmiä ja kutsua asiantuntijoita.

Organisointi

STM on kutsunut seuraavat henkilöt ohjausryhmään:

Puheenjohtaja	Liisa-Maria Voipio-Pulkki, osastopäällikkö, STM
Varapuheenjohtaja	Kirsi Varhila, osastopäällikkö, STM
Sihteerit	Arto Vuori, kehittämisspäällikkö, THL Jaana Sinipuro, projektinjohtaja, Sitra Hannu Hämäläinen, neuvotteleva virkamies, STM (31.1.2018 asti) Riitta Alkula, hankejohtaja, Gofore Oy
Jäsenet	Mia Bengström, erityisasiantuntija, Lääketeollisuus ry Mikael Forss, johtaja, Kela Saara Hassinen, toimitusjohtaja, Healthtech Finland c/o Teknologiateollisuus ry Visa Honkanen, kehittämisspäällikkö, HUS Pekka Kahri, tietojohdaja, THL Antti Kivelä, johtaja, Sitra Timo Koskimäki, ylijohdaja, Tilastokeskus

Tiina Palotie-Heino, tilastopäällikkö, Eläketurvakeskus
 Sirkku Pikkujäämsä, sote-muutosjohtaja, Pohjois-
 Pohjanmaan maakunta
 Päivi Rautava, professori, Turun yliopisto
 Pekka Rissanen, arviointijohtaja, THL
 Timo Salovaara, johtaja, VRK
 Hanna Toiviainen, johtaja, Pohjois-Suomen Avi

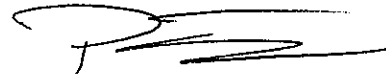
Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmän työ tehdään virkatyönä ilman erillistä korvausta. Matkakustannusten korvaamiseen sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta.

Ohjausryhmän selvitystehtäviin varataan määräraha momentilta 33.01.25 (kansallisten tietojärjestelmäpalveluiden strateginen ohjaus).

Työryhmän kustannukset maksetaan momentilta 33.01.01.01, TY5500802202.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Johtaja

Kari Paaso

Tiedoksi

Asettamispäätöksessä mainitut
 Eläketurvakeskus
 HUS
 Kela
 Lääketeollisuus ry
 Pohjois-Pohjanmaan ml
 Sitra
 Terveysteknologia ry
 Tilastokeskus
 THL
 Turun yliopisto
 Valvira
 Väestörekisterikeskus

STM
 -ministerit
 -osastot ja ryhmät

